

Mogens Jensens grundlovstale

Taler

Mogens Jensen
Næstformand i
Socialdemokratiet

Dato

5. juni 2021

Sted

Julielund på Djursland

Omstændigheder

Talen blev holdt ved et grundlovsmøde for Socialdemokratiet Norddjurs

Kære alle sammen

Jeg vil gerne indlede min grundlovstale med, at vi mindes Danmarks statsminister gennem mere end 10 år, Poul Schlüter, som vi mistede for nylig.

Poul Schlüter gjorde en kæmpe indsats for Danmark og skabte mange vigtige fremskridt for vores land.

Æret være hans minde.

Men hvor er det dejligt igen at kunne mødes med hinanden – sådan rigtigt – til et grundlovsmøde. Se hinanden i øjnene, mærke stemningen, varmen, føle glæden ved igen at være sammen.

Og er der noget, den her epidemi i hvert fald har lært os, så er det, at vi er sociale væsener.

At vi har et både psykisk og fysisk behov for at være sammen, føle os iblandt og føle os set. Vi mennesker er generelt ikke nok i os selv. Vi har behov for at være sammen med andre og spejle os i andre.

Kort og godt: Vi søger fællesskaber, og vi skaber fællesskaber.

Men den oplevelse af isolation, som vi alle i en eller anden grad har været

igennem under coronaen, må også have givet os en langt større mulighed for at kunne forstå de alt for mange mennesker i Danmark, unge som ældre, der i et normalt liv føler sig ensomme og isolerede. Mangler menneskelig kontakt og varme.

Og jeg synes, det er så vigtigt, at vi nu også bruger vores egne oplevelser og erfaringer fra epidemien til at gøre vores samfund bedre. Det gælder på mange områder, men et vigtigt er at sætte ind overfor den ensomhed, der desværre er langt mere udbredt i Danmark, end man umiddelbart tror.

Jeg har en god ven, Jonas, som gør noget personligt.

Han kan ikke holde ud at tænke på, at nogen skal dø alene. At der ikke i den sidste stund, når man skal herfra, er nogen, der sidder ved ens side og holder én i hånden.

Derfor er han frivillig i Røde Kors' vågetjeneste og sidder ved den døendes side, når ingen andre gør det.

Det synes jeg er SÅ prisværdigt og bare et eksempel på, hvad man som enkelt person kan gøre. Hvad kan vi så ikke gøre i fællesskab?

Og hvorfor taler jeg så lige om det på grundlovsdag.

Det gør jeg, fordi vores grundlov, som vi fejrer i dag, jo grundlæggende hviler på, at vi i Danmark har et stærkt fællesskab.

Det var et stærkt fællesskab, der kæmpede for grundloven i sin tid, og det var udsigten til styrken bag det fællesskab, der i sidste ende bevirkede kongens underskrift på den i 1849.

Siden har stærke fællesskaber skabt det Danmark, vi kender i dag. Bondebevægelsen, Arbejderbevægelsen, talrige foreninger og politiske partier har fundet hinanden på trods af strid og uenigheder og skabt resultater – i fællesskab.

Så selv om grundloven også grundfæster en lang række individuelle frihedsrettigheder, som er uhyre vigtige i et demokrati og et frit samfund, så er

den formet til at skabe rammerne og fundamentet for det fællesskab, vi udgør som land og som befolkning.

Det er helt konkret det fællesskab, som lige har været oppe til storeksamen her under den værste krise i Danmark siden 2. verdenskrig.

Og kan vi ikke være enige om, at det bestod? Jeg giver gerne et 12-tal.

Men det har ikke været uden tab, og mine tanker går her på grundlovsdag også til de mange familier, som har mistet kære, og som har været eller er ramt af pandemien. Det står jo desværre ikke til at ændre.

Men når vi som land trods alt er kommet nådigt gennem epidemien sammenlignet med de fleste, ja – så skyldes det, at så mange har indset alvoren og givet opbakning til en håndtering af krisen, der hele vejen igennem har været baseret på forsigtighed, solidaritet og respekt for menneskeliv.

Og vi har alle bidraget, men vi skylder en særlig tak til de, som har leveret i en meget presset tid i vores sundhedssystem – ikke mindst hospitalspersonale og vaccine- og testpersonale – og de mange frivillige, som også yder en stor indsats.

Samtidig skal vi takke de mange, der har holdt produktionen kørende i vores land – såvel offentligt som privat.

For det har – sammen med regeringens hjælpepakker, som et bredt politisk flertal i Folketinget har gennemført – betydet, at vi også på økonomien og beskæftigelsen er et af de lande, der har klaret sig bedst.

Det er et rigtig godt udgangspunkt for at komme helt rigtigt ud på den anden side. I fællesskab.

Vi skal passe godt på vores fællesskab. For det er ikke en selvfølge.

I Danmark har vi gennem tiderne nydt godt af – i det store hele – at dele de samme grundlæggende værdier. At leve blandt hinanden og med hinanden – at gå i den samme folkeskole – uanset om din far var bankdirektør eller

slagteriarbejder. At mødes i idrætsforeningen eller til byfesten.

Det – sammen med fælles og solidarisk finansiering af bl.a. skoler, sundhedsvæsen og børnehaver – har gjort, at vi har kunnet skabe et samfund, hvor der ikke har været alt for store forskelle, og hvor vi har haft et stærkt fælles fundament.

Men det er som nævnt ikke en selvfølge.

Der er en foruroligende udvikling i tiden, som peger en anden vej. En vej væk fra fællesskabet

Det er en udvikling, hvor vi ikke længere bor og lever sammen på tværs af økonomisk og social status og kulturel/etnisk baggrund – men lever i adskilte boligområder og bydele.

Når de mest ressourcestærke indtager byerne, og de socialt udsatte må flytte til udkanten. Når vi ikke længere blandes i skolen eller på arbejdspladsen.

Når der bliver for store forskelle i vores muligheder mellem by og land og mellem mennesker.

Og når vi ikke alle sammen bidrager økonomisk og solidarisk til at sikre vores velfærdssamfund.

Det slider på vores fællesskab, og det svækker vores sammenhængskraft. Det skaber et mere polariseret og splittet samfund.

Og det vil vi ikke ha'.

Det er derfor, Socialdemokratiet og regeringen er så optaget af at sikre, at vi ikke får en for stor ulighed i Danmark.

At der er lige muligheder, uanset om du bor i Hedensted eller Hovedstaden. At der er muligheder for vækst og udvikling i hele landet, og at man ikke kun kan uddanne sig i de store byer.

Vi er optaget af, at vores folkeskole forbliver en fælles skole, og at vi går op imod

tendensen til at lave separate skoler for ressourcestærke eller skoler, der hviler på en særlig religion.

Og det er også derfor, vi står stærkt på en stram udlændingepolitik, der gør det muligt at sikre reel integration i Danmark. En integration, der må stå på vores grundlæggende værdier om demokrati, ligestilling og ytringsfrihed.

For ellers holder vores velfærdssamfund ikke. Ellers holder vores fællesskab ikke.

Ofte hører vi i den politiske debat udsagn som: ”jamen, det er jo den vej udviklingen går” eller ”det er den globale trend – det kan vi ikke ændre på”.

Og kære venner,

De udsagn passer ikke. Selvfølgelig kan vi gøre noget. Selvfølgelig kan vi ændre ting. Det er det, politik handler om.

Og vi vil ændre ting. Når det gælder ulighed, og når det gælder en skæv balance i Danmark, hvor der gennem årtier er sket en stor centralisering.

Det gør vi nu op med.

Som I sikkert ved, har Socialdemokratiet og regeringen fremlagt en omfattende plan ”Tættere på”, som tager et opgør med årtiers centralisering i Danmark.

Med det vil vi sikre stærkere lokalsamfund og bl.a. lægge 25 nye uddannelser uden for de største byer.

Næsten hver anden dansker bor uden for de større byer, og mange har oplevet, at der er blevet længere til nærmeste uddannelse, sygehus eller politistation. Mange steder lukker butikkerne, og den gågade eller hovedgade, der tidligere var et samlingspunkt, er nu fyldt med tomme butiksruder.

Men centralisering og underminering af små bysamfund er ikke nogen naturlov. Vi ønsker at tage politisk styring og vende udviklingen

Det gjorde vi allerede, da vi lavede en ny udligningsreform, der har ført flere penge fra de mest velstillede kommuner til de mest trængte kommuner.

Vi har oprettet flere nærpolitistationer og nye skattecentre og også fremlagt et forslag til en ny sammenhængende infrastruktur i hele landet.

Hvert element bidrager hver for sig og tilsammen til at skabe et Danmark i bedre balance.

Herudover har vi foreslået at forbedre mulighederne for at få et lån til en bolig uden for de større byer.

Det gør vi med en statsgaranti på den yderste fjerdedel af realkreditlånet. Fordi nogle danskere i dag oplever, at de har sværere ved at optage realkreditlån, fordi de bor i et bestemt postnummer.

Og endelig har vi foreslået at sætte en stopper for de store butiksområder uden for bymidterne, som i dag trækker luften ud af de lokale hovedgader.

På den måde puster vi liv i de små lokalsamfund, så bymidten igen bliver et samlingspunkt, og hvor velfærden kommer tættere på borgerne.

Alt det her handler om at skabe balance i hele landet, at understøtte vores fællesskab og gøre vores velfærdssamfund endnu bedre.

I år fejrer Socialdemokratiet 150-års fødselsdag. Og det er ikke kun 150-års historie for vores parti.

Det er også 150-års historie om kampen for og vejen til det stærke velfærdssamfund, Danmark er blevet i dag.

Ikke mindst takket være arbejderbevægelsen, herunder en stærk fagbevægelse,

hvor tusinder af kvinder, mænd, unge og gamle før os har bygget op i tag efter tag.

Men også i dag – allerede her knap 2 år inde i den socialdemokratiske regerings levetid – har vi leveret stærke resultater bl.a sammen med fagbevægelsen:

Arne-pensionen

Flere penge til kernevelfærd, bl.a. flere sygeplejersker

En bredt vedtaget klimalov

Indgreb mod grådig spekulation i almindelige lejeboliger

Og meget mere

Det skal vi være stolte af, og det skal vi fejre.

Men vi skal også bruge jubilæumsåret til at skue fremad og sætte pejlemærkerne for, hvordan vi fortsat udvikler og forbedrer vores land og vores samfund.

Et af de vigtigste pejlemærker er, at vi vil ikke ha' en ny underklasse i Danmark.

Det er derfor, at vi som parti har så stærkt fokus på, at alle får en uddannelse og en plads på arbejdsmarkedet. Det er vigtigt og nødvendigt for den enkelte, men det er også nødvendigt for den fremtidige finansiering af vores velfærdssamfund.

Det gælder ikke mindst de alt for mange borgere og efterkommere med indvandrerbaggrund, som desværre stadig er uden for arbejdsmarkedet, og dermed ikke kan sikre egen forsørgelse.

Det er vi nødt til at handle på, ligesom det også må være sådan, at mennesker, der i en periode har fået beskyttelse mod krig og personlig forfølgelse i Danmark, skal vende hjem til deres land, når det er muligt igen, så vi løbende kan hjælpe dem, der har behov.

Det er sådan, vores internationale asylregler er indrettet og skal fungere.

I 150-året for Socialdemokratiets fødsel blev det vores skæbne som parti og regering at skulle håndtere en af de største kriser i Danmarks historie.

Der har været mørke stunder, men nu kan vi se fremad.

Fremad mod de udfordringer, vi skal løse for at gøre Danmark til et endnu bedre land at leve i.

Vi har allerede gjort meget.

Siden den socialdemokratiske regering trådte til for næsten to år siden, har vi indgået 185 aftaler hen over midten her i Folketinget.

Aftaler om grøn omstilling. Om økonomi. Om velfærd. Og om håndteringen af pandemien.

Vi lovede, at vi ville gå forrest i kampen mod klimakrisen. Vi satte et mål, som nogle kaldte urealistisk. Men som har vist sig at blive den ambition, der driver en grøn omstilling fremad i hele Danmark.

Energier. Arbejde med CO2-skat. En natur- og biodiversitetspakke. Stop for olie i Nordsøen. Tredobling af afgiften på bæreposer og engangsservice. Genanvendelse af affald. Flere elbiler. Senest har vi foreslået skærpede regler for miljøzoner i byerne.

Listen over initiativer er lang.

Her – kun ét år efter, at vi vedtog klimaloven – har vi allerede truffet beslutninger, som, sammen med vores landsbrugsudspil og erhvervslivets beslutninger, bringer os næsten halvdelen af vejen mod målet.

Vi lovede at styrke vores velfærd.

Det er en stor opgave. Men vi er i gang.

Minimumsnormeringer. 1000 nye sygeplejersker. Løft af psykiatrien.
Kommunale budgetter med mere plads til velfærd. Bedre rettigheder og mere tryghed til udsatte børn.

Og pengene følger med, når der bliver flere børn og ældre.

Vi har leveret en milliardinvestering i uddannelse.

Vi har afskaffet omprioriteringsbidraget. Gjort op med uddannelsesloftet. Afsat penge til flere lærere i folkeskolen. Investeret i opkvalificering og efteruddannelse af ufaglærte. I bedre ungdomsuddannelser. Og flere studiepladser på velfærdsuddannelserne under corona.

Dertil er der sat gang i oprensning af generationsforureninger. Bedre barselsvilkår for selvstændige. Og at sex selvfølgelig altid skal være baseret på samtykke.

Der er meget at være stolte over. Vi er på vej fremad!

På kort sigt kan vi nu også se frem mod en tid, hvor vi igen kan gøre mere og opleve mere.

En tid, hvor vores mentale infrastruktur er åbnet op igen: sport, koncerter, biografer, museer, teatre, biblioteker – kulturen – alt det, der giver os så meget energi og glæde i vores liv.

Og ikke mindst en tid, hvor vi igen kan komme tæt på og være sammen med dem, vi elsker og holder af.

Det er jo i sidste ende det, der driver os som mennesker!

Rigtig god grundlovsdag.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Grundlovstale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mogens-jensens-grundlovstale-2021>